

Nr 5.

Godkänd av första kammaren den 27 maj 1915.
Godkänd av andra kammaren den 27 maj 1915.

*Riksdagens skrivelse till Konungen angående regleringen av
utgifterna under riksstatens femte huvudtitel, innefattande
anslagen till sjöförsvarsdepartementet.*

(Statsutskottets utlåtanden nr 5, 38, 39, 91 och 110.)

Till Konungen.

I avseende å regleringen av utgifterna under riksstatens femte huvudtitel, innefattande anslagen till sjöförsvarsdepartementet, får riksdagen för Eders Kungl. Maj:t anmäla följande beslut.

I. MARINEN.

A. Departementet.

1:o) I den till riksdagen den 14 januari 1915 avlätna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av det propositionen bilagda statsrådsprotokollet över sjöförsvarsärenden för samma dag, under femte huvudtiteln i punkten 1 föreslagit riksdagen att till arvode åt en extra föredragande i sjöförsvarsdepartementets avdelning av Eders Kungl. Maj:ts kansli bevilja på extra stat för år 1916 ett anslag av 7,000 kronor.

Bihang till riksdagens protokoll 1915. 14 saml. 5 häft. (Nr 5.)

För innevarande år utgår med riksdagens medgivande såsom arvode åt ifrågavarande extra föredragande ett belopp av 6,800 kronor för år från femte huvudtiteln allmänna besparingar.

Eders Kungl. Maj:t har nu föreslagit, dels att arvodet skulle med hänsyn till de avlöningsförmåner, som utgå till tjänsteinnehavare med motsvarande arbetsuppgifter i andra avdelningar i Eders Kungl. Maj:ts kansli, för år 1916 höjas till 7,000 kronor, dels ock att beloppet skulle uppföras å extra stat för sistnämnda år.

Riksdagen, som icke haft något att erinra häremot, har till arvode åt en extra föredragande i sjöförsvarsdepartementets avdelning av Eders Kungl. Maj:ts kansli beviljat på extra stat för år 1916 ett anslag av 7,000 kronor.

2:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts under punkt 2 av denna huvudtitel gjorda framställning har riksdagen till *provisorisk lönereglering för befattningshavare i sjöförsvarsdepartementet*, i enlighet med grunder och på villkor, som angivas i statsrådsprotokollet angående andra och femte huvudtitlarna den 14 januari 1915, på extra stat för år 1916 beviljat ett förslagsanslag av 4,115 kronor, därav högst 75 kronor må användas till höjning av vikariatsersättning under semester.

B. Marinförvaltningen och marinstaben.

3:o) Med anledning av Eders Kungl. Maj:ts under punkt 3 av denna huvudtitel gjorda framställning har riksdagen, i likhet med vad för innevarande år beslutats, på extra stat för år 1916 beviljat,

dels till *beredande av fyllnad i den i marinförvaltningens stat uppförda anvisningen till vikariatsersättning, arvoden till extra ordinarie tjänstemän och biträden samt renskrivningskostnad m. m.* ett anslag av 6,300 kronor;

dels till *anställande av två extra revisorer i marinförvaltningen och till förstärkning jämväl i övrigt av arbetskrafterna å revisions- och bokslutskontoren därstädes* ett anslag av 9,650 kronor,

därav högst 250 kronor må tagas i anspråk till vikariatsersättning under semester för extra revisorerna;

dels ock till *anställande av ett biträde vid kemiska undersökningar i marinförvaltningen* ett anslag av 3,000 kronor.

4:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har riksdagen, i likhet med vad för innevarande år beslutats, för *an-*

ställande av ett extra biträde i marinstaben, med skyldighet att förrätta där förekommande registrators- och aktuariegöromål m. m., anvisat å extra stat för år 1916 ett belopp av 3,000 kronor.

C. Undervisningsverken.

5:o) Eders Kungl. Maj:t har under punkt 5 av denna huvudtitel föreslagit riksdagen att, med godkännande av stat för sjökrigsskolan av den lydelse, bilagan nr 1 vid ovannämnda statsrådsprotokoll angående femte huvudtiteln utvisar, i riksstaten för år 1916 höja reservationsanslaget till sjökrigsskolan nu 43,568 kronor med 257 kronor till 43,825 kronor.

De föreslagna ändringarna i sjökrigsskolans stat föranledas dels av 1914 års senare riksdags beslut om förkortad utbildning för kustartillerikadetterna, dels ock av Eders Kungl. Maj:ts beslut att under år 1915 skulle antagas ett antal av högst 35 sjökadetter, vilket nödvändiggjort en dubblering i parallellklasser för denna årskurs vid undervisningen i land. Ändringen av statens slutsumma inskränker sig emellertid till en höjning med 257 kronor.

Då riksdagen icke haft något att erinra mot vad Eders Kungl. Maj:t i denna punkt föreslagit, har riksdagen, med godkännande av stat för sjökrigsskolan av den lydelse, bilagan nr 1 vid statsrådsprotokollet angående femte huvudtiteln den 14 januari 1915 utvisar, i riksstaten för år 1916 höjt reservationsanslaget till sjökrigsskolan, nu 43,568 kronor, med 257 kronor till 43,825 kronor.

D. Flottan.

Avlöning, ersättningar m. m.

6:o) Eders Kungl. Maj:t har i punkt 6 av femte huvudtiteln föreslagit riksdagen *dels* att godkänna stater för flottans officerskår, för reservofficerare under 1:a tjänstgöring och repetitionsövning, för reservofficersaspiranter vid flottan, för flottans underofficerskår, för flottans sjömanskår samt å dagavlöning till officerare och underofficerare vid flottan ävensom för mariningenjörkåren, marinintendenturkåren, marinint-

tendenturkåren i flottans reserv och för flottans poliskår av den lydelse bilagorna nr 2—11 vid förenämnda statsrådsprotokoll angående femte huvudtiteln utvisa;

dels ock att, med godkännande av förordade minskningen i anvisningen för indragningsstaten samt båtsmanskompanierna, i riksstaten för år 1916 öka förslagsanslaget till avlöning för flottans kårer och stater, nu 5,654,266 kronor, med 146,984 kronor till 5,801,250 kronor.

Enligt departementschefens beräkningar skulle medelsbehovet under anslagstiteln »Avlöning för flottans kårer och stater år 1916» bli följande:

	För 1915 av riksdagen anvisat kr.	För 1916 beräknat behov kr.	Ökning kr.	Minskning kr.
Officerskåren	746,620	781,540	34,920	—
Reservofficerare under 1:a tjänstgöring och repetitionsövning, förslagsvis	10,500	22,549 82	12,049 82	—
Reservofficersaspiranter	26,700	27,900	1,200	—
Underofficerskåren	845,130	863,730	18,600	—
Sjömanskåren	2,318,484 50	2,362,366 50	43,882	—
Skeppsgossekåren	34,767 50	34,767 50	—	—
Mariningenjörkåren	243,295	259,192 50	15,897 50	—
Marinintendenturkåren	300,634 50	291,365	—	9,269 50
Marinintendenturkåren i flottans reserv	—	1,100	1,100	—
Reservmarinintendentsaspiranter	4,005	4,005	—	—
Ecklesiastikstaten	8,900	8,900	—	—
Marinläkarkåren	146,385	146,385	—	—
Poliskåren	75,700	77,100	1,400	—
Inkvarteringsbidrag för officerare och under- officerare, förslagsvis	288,000	297,200	9,200	—
Indragningsstaten samt båtsmanskompani- erna, förslagsvis	8,760 32	6,615 99	—	2,144 33
Dagavlöning till officerare och underoffice- rare, förslagsvis	893,976 25	921,862 25	27,886	—
Avrundat med	— 93	— 44	—	— 49
Summa	5,951,859	6,106,580	166,135 32	11,414 32
därav 95 %	5,654,266	5,801,251	—	—

Vid 1914 års senare riksdag framlade Eders Kungl. Maj:t beräkningar över personalbehovet vid flottan åren 1919, 1924 och 1934, uppgjorda i anslutning till det vid samma riksdag framlagda femåriga nybyggnadsprogrammet för flottan och de i samband därmed utstakade planerna för en 20-årsperiod. I beräkningarna för år 1919 gjorde riksdagen de ändringar, som föranleddes av hänsyn till den av riksdagen för åren 1915—1919 beslutade nybyggnaden av fartygsmateriel i stället för den av Eders Kungl. Maj:t för nämnda period föreslagna. Därvid anförde riksdagen beträffande stampersonalen, bland annat, att riksdagen tagit del av de föreliggande personalberäkningarna, men på grund av deras omfattning icke medhunnit någon detaljgranskning. Emellertid förutsatte riksdagen, att den erforderliga personalökningen vid flottan under perioden 1915—1919 komme att genomföras så, att flottans bemanning bleve fullt tillfredsställande. I samband därmed ville riksdagen erinra, att utöver vad som angäves i en i riksdagens skrivelse i ämnet införd tabell, kunde komma att erfordras uppsättning av ytterligare personal för bemanning av den fartygsmateriel, som byggdes för det överskott, omkring 4 miljoner kronor, vilket under femårsperioden uppstode å beviljade medel för fartygsbyggnad.

Vad *flottans officerskår* beträffar utvisade de av riksdagen uppgjorda beräkningarna för år 1919 en ökning med 60 beställningar i jämförelse med staten för år 1914, och beslöt riksdagen att å 1915 års stat uppföra 12 nya beställningar.

Departementschefen har nu i detta ämne anført, att då planerna för fartygs överföring till lokalstyrka, förläggning i materielreserv eller utrangering m. m. för perioden 1915—1919 vore beroende av nybyggnadsarbetenas fortgång för samma period, men åtskilliga därå inverkan de frågor ännu icke vunnit sin lösning, kunde det personalbehov, som borde läggas till grund för beräkning av staterna för de särskilda åren av perioden, icke nu angivas i enlighet med ett i detalj uträknat mobiliseringsbehov. På grund härav ävensom av budgetsskäl ansåge departementschefen den av 1914 års riksdag såsom behöfvig ansedda personalökningen, så vitt möjligt, böra jämnt fördelas på de olika åren av perioden ifråga.

I enlighet härmed har Eders Kungl. Maj:t föreslagit en ökning av antalet officersbeställningar för år 1916 med 12, nämligen 1 kommendörkapten av 1:a graden, 1 kommendörkapten av 2:a graden, 5 kaptener av 1:a klassen, 3 kaptener av 2:a klassen, 1 löjtnant och 1 underlöjtnant.

Å den framlagda staten för *reservofficerare* under 1:a tjänstgöring och repetitionsövning vid flottan hava upptagits de utgifter under år 1916, som föranledas därav, att de reservofficersaspiranter, som inträda i utbildning den 1 oktober 1915, efter ett år, således den 1 oktober 1916, utnämnas till reservunderlöjtnanter och börja sin ettåriga tjänstgöring enligt det nya systemet. Å samma stat hava uppförts kostnaderna för repetitionsövning för reservofficerare enligt det äldre systemet.

Den begärda ökningen av staten för *reservofficersaspiranter* med 1,200 kronor föranledes av höjd beklädnadsersättning.

Beträffande *underofficerskåren* beräknade 1914 års senare riksdag för år 1919 en ökning med 72 beställningar i jämförelse med 1914 års stat. Samma riksdag ökade staten för år 1915 med 15 beställningar; och har Eders Kungl. Maj:t nu föreslagit en ökning för år 1916 med likaledes 15 beställningar, därav 4 flaggunderofficerare och 11 underofficerare av 2:a graden.

Den framlagda staten för *sjömanskåren* upptager en ökning av lönernas antal från 4,000 till 4,100 eller med 100, fördelade på 1:a, 2:a, 3:e och 4:e lönegraderna med respektive 15, 39, 4 och 42.

I anslutning till de beräkningar för år 1919 rörande *mariningenjörskåren*, som läge till grund för Eders Kungl. Maj:ts proposition nr 60 till 1914 års senare riksdag, har Eders Kungl. Maj:t nu föreslagit en ökning av denna kår för år 1916 med en artilleriingenjör och en mariningenjörstipendiat. Enär riksdagen utöver den av Eders Kungl. Maj:t förutsatta ökningen för perioden 1915—1919 beräknat ytterligare två mariningenjörer, har därjämte föreslagits en ökning för år 1916 med en mariningenjör av 2:a graden. Vidare har av skäl, som i statsrådsprotokollet närmare angivas, uppförts å den framlagda staten för år 1916 ytterligare en mariningenjör, vilken icke varit medtagen i de beräkningar som framlagts för 1914 års senare riksdag.

I staten för *marinintendenturkåren* har ej föreslagits annan ändring än att, i enlighet med riksdagens beslut angående omorganisation av krigsdomstolarna, auditörer och väblar skulle uteslutas ur densamma.

För *marinintendenturkåren i flottans reserv* har beräknats en utgift av 1,100 kronor av den anledning att år 1916 en marinunderintendent blir skyldig att fullgöra repetitionsövning.

Mot vad Eders Kungl. Maj:t i ovan omnämnda hänseenden föreslagit, har riksdagen icke haft något att erinra.

Beträffande staten för *flottans poliskår* har Eders Kungl. Maj:t föreslagit vissa ändringar, betingade därav att, enär väbelsbefattningarna å marinintendenturkårens stat med 1915 års utgång bliva indragna, polis-

kommissarien vid stationen i Stockholm då upphör att såsom hittills tillika vara väbel. För denne poliskommissarie är för närvarande å polis-kårens stat uppfört ett arvode av 1,000 kronor. Eders Kungl. Maj:t har nu föreslagit, att ifrågavarande befattningshavare skulle med skyldighet att tillika fullgöra vissa åligganden, tillhörande överkonstapel, erhålla ett arvode av 2,400 kronor och inkvarteringsbidrag om 300 kronor med rätt till två ålderstillägg om 200 kronor vardera efter respektive 5 och 10 års tjänstgöring.

Givetvis bör fortfarande inom polispersonalen vid stationen i Stockholm finnas en tjänstinnehavare, som har befäl över den övriga personalen och som tillika tjänstgör såsom poliskommissarie i den mån så är behöfligt. Denna uppgift bör emellertid enligt riksdagens mening lämpligen kunna fullgöras av en överkonstapel, som på grund härav bör hava högre avlöning än de övriga överkonstaplarna. Dessas avlöningsförmåner utgöras enligt gällande stat av arvode om 1,800 kronor, två ålderstillägg å 100 kronor efter respektive fem och tio år samt inkvarteringsbidrag om 300 kronor eller fri bostad in natura. För den överkonstapel, som tillika skulle tjänstgöra såsom poliskommissarie vid flottans station i Stockholm, har riksdagen — i överensstämmelse med varvschefens i Stockholm förslag i fråga om poliskommissarien därstädes — beslutat ett begynnelsearvode om 2,400 kronor samt enahanda ålderstillägg och inkvarteringsbidrag, som tillkomma överkonstapel. Ifrån Eders Kungl. Maj:ts förslag rörande poliskommissarien i Stockholm skilja sig dessa avlöningsförmåner endast beträffande ålderstilläggens belopp.

I detta sammanhang vill riksdagen ifrågasätta, huruvida icke motsvarande anordning lämpligen bör vidtagas beträffande poliskommissariebefattningen i Karlskrona, sedan den nuvarande poliskommissarien därstädes avgått från sin tjänst.

I enlighet med vad riksdagen sålunda uttalat har riksdagen upprättat ny stat för flottans poliskår (se bil. a. vid denna skrivelse).

Då de delar av Eders Kungl. Maj:ts förslag beträffande förevarande anslag, om vilka riksdagen icke särskilt yttrat sig, icke föranlett någon erinran från riksdagens sida, får riksdagen anmäla, att riksdagen

dels godkänt stater för flottans officerskår, för reservofficerare under 1:a tjänstgöring och repetitionsövning, för reservofficersaspiranter vid flottan, för flottans underofficerskår, för flottans sjömanskår samt å dagavlöning till officerare och underofficerare vid flottan ävensom för mariningenjörkåren, marinintendenturkåren och marinintendenturkåren i flottans reserv av den lydelse, bilagorna nr 2—10 vid statsrådsprotokollet över sjöförsvarsärenden den 14 januari 1915 utvisa;

dels godkänt stat för flottans poliskår av den lydelse bilaga a) vid denna skrivelse utvisar;

dels ock med godkännande av förordad minskning i anvisningen för indragningsstaten samt båtsmanskompanierna, i riksstaten för år 1916 ökat förslagsanslaget till avlöning för flottans kårer och stater, nu 5,654,266 kronor, med 146,984 kronor till 5,801,250 kronor.

7:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts under punkt 7 av denna huvudtitel gjorda framställning har riksdagen, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, till *personligt lönetillägg åt marindirektören av 1:a graden i flottan Carl Eric Richson* på extra stat för år 1916 anvisat ett belopp av 2,365 kronor därav 1,500 kronor må anses såsom lön, 365 kronor såsom dagavlöning och 500 kronor såsom inkvarteringsbidrag.

8:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har riksdagen, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, till beredande av *personligt lönetillägg* av 600 kronor för år åt en var av *bataljonspredikanterna vid flottans station i Karlskrona Ernst Alfred Waldemar Holmberg och Ernst Algot Collén* på extra stat för år 1916 anvisat ett belopp av 1,200 kronor.

9:o) Med bifall till vad Eders Kungl. Maj:t under punkt 9 av denna huvudtitel föreslagit, har riksdagen till beredande, i enlighet med de i statsrådsprotokollet den 14 januari 1915 angående sjunde huvudtiteln angivna grunder, av *extra lönetillägg för år 1915 åt en del tjänstemän och betjante* i ämbetsverk, kårer och stater, hörande till sjöförsvarsdepartementet, på extra stat för år 1916 anvisat såsom förslagsanslag ett belopp av 500 kronor.

10:o) Med anledning av Eders Kungl. Maj:ts under punkt 10 av denna huvudtitel gjorda framställning får riksdagen anmäla, att riksdagen i riksstaten för år 1916 minskat förslagsanslaget till ersättning för rustning och rotering, nu 6,900 kronor, med 900 kronor till 6,000 kronor.

Intendenturen.

11:o) I punkt 11 av denna huvudtitel har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att i riksstaten för år 1916 höja reservationsanslaget till beklädnad åt sjömans- och skeppsgossekårerna, nu 487,800 kronor, med 25,707 kronor till 513,507 kronor.

Den begärda ökningen av detta anslag betingas huvudsakligen av den föreslagna ökningen av sjömanskåren med 100 man.

Med bifall till vad Eders Kungl. Maj:t i denna punkt föreslagit, har riksdagen i riksstaten för år 1916 höjt reservationsanslaget till beklädnad åt sjömans- och skeppsgossekåerna, nu 487,800 kronor, med 25,707 kronor till 513,507 kronor.

12:o) Eders Kungl. Maj:t har i punkt 12 av denna huvudtitel föreslagit riksdagen medgiva, att för fortsatt anskaffning av beklädnad åt sjöbeväringen må av besparingar å reservationsanslaget till beklädnad åt sjömans- och skeppsgossekåerna tagas i anspråk ett belopp av 100,000 kronor.

Till anskaffning av beklädnad åt sjöbeväringen beviljade 1907 års riksdag ett anslag av 938,000 kronor. I statsverkspropositionen till 1914 års förra riksdag beräknades den då återstående anskaffningskostnaden för komplettering av sjöbeväringens beklädnadsförråd med hänsyn tagen till vissa år 1912 beslutade ändringar i anskaffningsplanen till (349,414: 57 + 4,722 =) 354,136 kronor 57 öre. Denna summa har marinförvaltningen nu ansett med hänsyn till eventuell prisförhöjning å beklädnadspersedlar och beklädnadsmaterialier böra ökas med 20 % till 424,963 kronor 88 öre.

Till täckande av denna kostnad finnes att disponera:

dels återstoden av ovannämnda år 1907 beviljade anslag	kronor 147,812: 06
dels ock enligt beslut av 1914 års senare riksdag av besparingarna å reservationsanslaget till beklädnad åt sjömans- och skeppsgossekåerna	» 106,325: —
	tillhopa kronor 254,137: 06

Därutöver skulle sålunda, under förutsättning av nyssnämnda prisstegring, för anskaffningens slutförande erfordras 170,826 kronor 82 öre.

Eders Kungl. Maj:t har nu begärt, att av besparingarna å reservationsanslaget till beklädnad åt sjömans- och skeppsgossekåerna skulle ytterligare tagas i anspråk ett belopp av 100,000 kronor för anskaffningen av beklädnad åt sjöbeväringen. Av dessa besparingar, som enligt 1913 års bokslut uppgingo till 261,055 kronor 86 öre, återstår, efter avdrag av det av 1914 års senare riksdag därå anvisade beloppet av 106,325 kronor, en summa av 154,730 kronor 86 öre. Enligt vad departementschefen meddelat, synes det ej vara anledning antaga, att dessa besparingar behöva tagas i anspråk för att täcka ordinarie utgifter å anslaget under år 1914.

Riksdagen har varit tveksam om lämpligheten av att besparingar å ifrågavarande reservationsanslag användas för andra ändamål, än som

med anslaget avsetts, men har likväl icke velat nu motsätta sig vad Eders Kungl. Maj:t i sådant avseende föreslagit, och har alltså medgivit, att för fortsatt anskaffning av beklädnad åt sjöbeväringen må av besparingar å reservationsanslaget till beklädnad åt sjömans- och skeppsgosse-kårerna tagas i anspråk ett belopp av 100,000 kronor.

13:o) Eders Kungl. Maj:t har i punkt 13 av denna huvudtitel föreslagit riksdagen att i riksstaten för år 1916 öka förslagsanslaget till naturaunderhåll åt personal vid flottan, nu 1,850,000 kronor, med 181,924 kronor till 2,031,924 kronor.

Förevarande framställning överensstämmer med den beräkning av anslagets belopp för år 1916, som lämnades i Eders Kungl. Maj:ts proposition nr 60 till 1914 års senare riksdag.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen i riksstaten för år 1916 ökat förslagsanslaget till naturaunderhåll åt personal vid flottan, nu 1,850,000 kronor, med 181,924 kronor till 2,031,924 kronor.

Nybyggnad och underhåll.

14:o) Eders Kungl. Maj:t har i punkt 14 av denna huvudtitel föreslagit riksdagen att i riksstaten för år 1916 öka reservationsanslaget till flottans nybyggnad och underhåll, nu 2,822,000 kronor, med 141,950 kronor till 2,963,950 kronor.

Då flera faktorer, som skulle kunna inverka på bestämmande av en reviderad normal underhållsplan för år 1916, ännu äro under utredning, har Eders Kungl. Maj:t beträffande kostnaderna för sådan normalplan icke funnit anledning föreslå något annat än som antagits i propositionen nr 60 till 1914 års senare riksdag.

Riksdagen har i riksstaten för år 1916 ökat reservationsanslaget till flottans nybyggnad och underhåll, nu 2,822,000 kronor, med 141,950 kronor till 2,963,950 kronor.

15:o) I punkt 15 av denna huvudtitel har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att av det av 1914 års riksdag för nyanskaffning under åren 1915—1919 av krigsfartygsmateriel beviljade anslag å 32,000,000 kronor anvisa på extra stat för år 1916 ett belopp av 6,400,000 kronor.

Förevarande förslag står i överensstämmelse med den i propositionen nr 60 till 1914 års senare riksdag antagna förutsättningen, att nybyggnadsanslaget borde jämnt fördelas på de särskilda åren i nybyggnadsperioden 1915—1919.

Med bifall till vad Eders Kungl. Maj:t sålunda föreslagit har riksdagen av det av 1914 års riksdag för *nyanskaffning under åren 1915—1919 av krigsfartygsmateriel* beviljade anslag å 32,000,000 kronor anvisat på extra stat för år 1916 ett belopp av 6,400,000 kronor.

16:o) I punkt 16 av denna huvudtitel har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att, i avvaktan på den proposition angående ersättande av kostnaderna för pansarbåten Tapperhetens bärgning och reparation, Eders Kungl. Maj:t komme att till riksdagen avlåta, bland de extra anslagen å femte huvudtiteln för år 1916 beräkna för detta ändamål ett belopp av 1,410,000 kronor.

Sedermera har Eders Kungl. Maj:t i en den 12 mars 1915 till riksdagen avlåten proposition (nr 90), under åberopande av bifogat utdrag av statsrådsprotokollet för sjöförsvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att till ersättande av kostnaderna för bärgning och reparation av 1:a klass pansarbåten Tapperheten på extra stat för år 1916 bevilja ett anslag av 1,340,808 kronor.

Med bifall till vad Eders Kungl. Maj:t i sistnämnda proposition föreslagit, har riksdagen till *ersättande av kostnaderna för bärgning och reparation av 1:a klass pansarbåten Tapperheten* på extra stat för år 1916 beviljat ett anslag av 1,340,808 kronor.

17:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts under punkt 17 av denna huvudtitel gjorda framställning har riksdagen för *förändring av undervattenssidotuberna å pansarbåten Tapperheten* beviljat på extra stat för år 1916 ett anslag av 14,200 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att disponera detta belopp redan under innevarande år.

18:o) Under punkt 18 av denna huvudtitel har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för anskaffning av flygbåtsmateriel på extra stat för år 1916 bevilja ett anslag av 70,000 kronor.

Då riksdagen funnit behovet av att äga tillgång till reserv av flygbåtsmateriel påtagligt, har riksdagen intet att erinra emot det nu begärda anslaget. Enligt vad inom riksdagen blivit upplyst, kan eventuellt erforderlig bemanning av reservmaterielen — vartill naturligen den äldre materielen kommer att hänföras — erhållas utan att härför ökning av flottans stampersonal bliver nödvändig. Riksdagen har alltså för *anskaffning av flygbåtsmateriel* på extra stat för år 1916 beviljat ett anslag av 70,000 kronor.

19:o) Eders Kungl. Maj:t har under punkt 19 av denna huvudtitel föreslagit riksdagen att för anskaffande av strålkastarespeglar i reserv för flottans fartyg bevilja på extra stat för år 1916 ett anslag av 18,400 kronor.

Riksdagen har med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag för *anskaffning av strålkastarespeglar* i reserv för flottans fartyg beviljat på extra stat för år 1916 ett anslag av 18,400 kronor.

20:o) Med anledning av Eders Kungl. Maj:ts under punkt 20 av denna huvudtitel gjorda framställning har riksdagen av det av 1913 års riksdag för *omläggning av spårnätet vid flottans varv i Karlskrona* beviljade anslag av 66,800 kronor på extra stat för år 1916 anvisat återstående, ännu icke anvisade beloppet, 24,000 kronor.

21:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts under punkt 21 av denna huvudtitel gjorda framställning har riksdagen av det utav 1913 års riksdag för *muddrings- och sprängningsarbeten i yttre varvshamnen i Karlskrona* beviljade anslag å 95,000 kronor anvisat på extra stat för år 1916 återstående, ännu icke anvisade beloppet, 31,000 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att låta utanordna sistnämnda belopp redan under innevarande år.

22:o) Med anledning av Eders Kungl. Maj:ts i punkt 22 av denna huvudtitel gjorda framställning har riksdagen för *anskaffning av moderna arbetsmaskiner för flottans varv i Karlskrona* beviljat ett anslag av 100,000 kronor och därav på extra stat för år 1916 anvisat ett belopp av 50,000 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att låta utanordna sistnämnda belopp redan under innevarande år.

23:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts i punkt 23 av denna huvudtitel gjorda framställning har riksdagen av det utav 1914 års riksdag för *anskaffning av moderna arbetsmaskiner, traverser och verktyg för flottans varv i Stockholm* beviljade anslag å 100,000 kronor anvisat på extra stat för år 1916 återstående, ännu icke anvisade beloppet, 50,000 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att låta utanordna sistnämnda belopp redan under innevarande år.

24:o) I punkt 24 av denna huvudtitel har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för anskaffning av transportmedel för flottans varv i Stockholm bevilja på extra stat för år 1916 ett anslag av 80,000 kronor.

Då riksdagen icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts i denna punkt gjorda framställning, har riksdagen för *anskaffning av transportmedel för flottans varv i Stockholm* beviljat på extra stat för år 1916 ett anslag av 80,000 kronor.

25:o) I anledning av Eders Kungl. Maj:ts i punkt 25 av denna huvudtitel gjorda framställning har riksdagen för *uppförande av en förrådsbyggnad m. m. å Bergholmen* beviljat på extra stat för år 1916 ett anslag av 47,000 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att låta utanordna detta belopp redan under innevarande år.

Övningar.

26:o) Eders Kungl. Maj:t har i punkt 26 av denna huvudtitel föreslagit riksdagen att i riksstaten för år 1916 höja reservationsanslaget till flottans krigsberedskap och övningar, nu 3,110,000 kronor, med 270,000 kronor till 3,380,000 kronor.

Departementschefen har vid denna punkt anfört, att arbetet med den revidering av normalplanen för flottans övningar, vilken betingas av riksdagens beslut i fråga om nyanskaffning av krigsfartygsmateriel för perioden 1915—1919, ännu påginge inom marinstaben. På grund härav har vid uträknande av förevarande anslags belopp för år 1916 använts samma beräkningar, som uppgjorts till Eders Kungl. Maj:ts proposition nr 60 till 1914 års senare riksdag.

Den begärda ökningen av anslaget med 270,000 kronor utgöres av följande poster:

Pansarbåten Sveriges rustande i stället för en pansar-	
båt av nuvarande typ	67,000 kronor
Undervattensbåtar	100,000 »
Beredskap och övningar med flygbåtar	63,000 »
Krigs- och mobiliseringsövningar å station	40,000 »
<hr/>	
Summa 270,000 kronor	

Med bifall till vad Eders Kungl. Maj:t sålunda föreslagit, har riksdagen i riksstaten för år 1916 höjt reservationsanslaget till flottans krigsberedskap och övningar, nu 3,110,000 kronor, med 270,000 kronor till 3,380,000 kronor.

27:o) I punkt 27 av denna huvudtitel har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att *dels* medgiva, att arvoden till sjörullföringsbefälhavare och deras biträden må från och med år 1916 utgå enligt de i ovannämnda statsrådsprotokoll angående femte huvudtiteln förordade grunder;

dels ock i riksstaten för år 1916 höja förslagsanslaget till sjöbeväringens avlöning och beklädnad m. m., nu 557,650 kronor, med 317,354 kronor till 875,004 kronor.

1914 års senare riksdag beviljade till bestridande av kostnaderna för övning vid flottan av värnpliktiga, tillhörande årsklasserna 1914 yngre och 1915 äldre, ett anslag av 1,450,000 kronor att utgå av värnsskattemedel samt anvisade därav för år 1915 ett belopp av 560,000 kronor.

I avseende härå har departementschefen framhållit, att vid den framställning, som komme att under riksdagen göras beträffande engångskostnader för sjöförsvaret år 1916, Eders Kungl. Maj:t torde komma att hos riksdagen begära att det sålunda beviljade anslaget av 1,450,000 kronor måtte få utan inskränkning användas till bestridande av kostnader, som uppstå till följd av sänkningen av värnpliktsåldern för flottans värnpliktiga från 21:a till 20:e levnadsåret.

Eders Kungl. Maj:ts i sådant hänseende i propositionen ur 164 gjorda framställning har, såsom i särskild skrivelse anmäles, av riksdagen bifallits. På grund härav komma beräkningarna för förslagsanslaget till sjöbeväringens avlöning och beklädnad, i enlighet med vad i propositionen nr 60 till 1914 års senare riksdag förutsattes, för vart och ett av åren 1915—1919 att gälla en hel årsklass rullföringsområden tillhörande värnpliktiga (till sjötjänst inskrivna) samt en hel årsklass sjömanshusen tillhörande värnpliktiga (till allmän tjänst inskrivna); och bliver medelsbehovet från och med år 1916 vid likartad beräkning av antalet värnpliktiga för varje år ett och samma.

I enlighet härmed och i anslutning till 1914 års senare riksdags beslut i ämnet har nu förevarande anslags belopp för år 1916 uträknats till 875,004 kronor. Beräkningen över antalet tjänstgöringsdagar överensstämmer helt och hållet med den beräkning, som i detta hänseende legat till grund för Eders Kungl. Maj:ts berörda proposition nr 60. Att kostnadssumman skiljer sig från den i nyssnämnda proposition för år 1916 beräknade, eller 624,512 kronor, finner sin orsak i den förhöjning i penningbidrag och penningtillskott, som beslutats av riksdagen år 1914, men som icke varit förutsatt i Eders Kungl. Maj:ts nyssnämnda proposition.

Eders Kungl. Maj:t har vidare i denna punkt föreslagit förhöjning i arvoden till sjörullföringsbefälhavare och deras biträden, varigenom avlöningsförhållandena i förevarande hänseende komme att ordnas efter samma grunder under 4:e och 5:e huvudtitlarna. Arvodena skulle sålunda höjas för sjörullföringsbefälhavaren i Stockholm från 5 till 6 kronor om dagen, för övriga sjörullföringsbefälhavare från 4 till 5 kronor om dagen samt för biträden åt sjörullföringsbefälhavare å andra platser än Stockholm från 2 till 3 kronor om dagen. Till biträdet åt sjörullföringsbefälhavaren i Stockholm skulle som förut utgå arvode med 3 kronor 50 öre om dagen.

Ifrågavarande arvoden bestridas från den under anslaget upptagna utgiftsposten »extra utgifter, inskrivning och redovisning samt inkasering» om 50,000 kronor. Denna post har emellertid icke på grund av nyssnämnda arvodesförhöjningar ansetts behöva för förslagsanslagets bestämmande beräknas till högre belopp än förut.

Mot vad Eders Kungl. Maj:t i denna punkt föreslagit, har riksdagen icke haft något att erinra.

Riksdagen får sålunda anmäla, att riksdagen

dels medgivit, att arvoden till sjörullföringsbefälhavare och deras biträden må från och med år 1916 utgå enligt de i statsrådsprotokollet den 14 januari 1915 angående femte huvudtiteln förordade grunder;

dels ock i riksstaten för år 1916 höjt förslagsanslaget till sjöbeväringens avlöning och beklädnad m. m., nu 557,650 kronor, med 317,354 kronor till 875,004 kronor.

28:o) I en till riksdagen avlåten proposition av den 10 april 1915 (nr 162) har Eders Kungl. Maj:t under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över sjöförsvarsärenden för samma dag föreslagit riksdagen medgiva

dels att flottan tilldelad värnpliktig av klass A, som under sin stamanställningstid uppnått korpralsgrad eller 1:a eller 2:a klass sjömans tjänstbarhetsklass, ävensom flottan tilldelad värnpliktig av klass B må, därest han efter inkallelse till tjänstgöring under nu pågående mobilisering fullgjort eller kommer att fullgöra tjänst minst sex månader i följd och därunder minst fyra månader med gott vitsord bestritt korprals- eller därmed likställd befattning, erhålla särskild ersättning med ett belopp av 20 kronor i månaden för den del av tjänstgöringstiden, som överskjuter två månader;

dels ock att de kostnader, som föranledas av bifall härtill, må av marinförvaltningen förskottsvis bestridas av omhänderhavande medel för att framdeles anmälas till ersättande.

Med hänsyn till långvarigheten av ifrågavarande värnpliktigas tjänstgöring, som i huvudsak varit föranledd av de många vakanserna inom sjömanskåren, har riksdagen ansett sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts framställning, i vad den avser ersättning åt bemälda värnpliktige. Riksdagen vill dock därvid betona, att, såsom departementschefen framhållit, den särskilda gottgörelse, varom här är fråga, icke får verka på sådant sätt, att värnpliktig, som bildat familj, härigenom skulle i något fall erhålla en förmån utöver dem, som tillkomma den fast anställda med familj.

Departementschefen har ansett, att ifrågavarande ersättningsbelopp böra bestridas under förskottstitel. Riksdagen håller emellertid före, att det är lämpligare att ett förslagsanslag för ändamålet uppföres å riksstaten under femte huvudtiteln. Enligt vad av statsrådsprotokollet framgår, har kostnaden för ersättning åt de under de 6 första månaderna av mobiliseringstiden inkallade värnpliktige av här ifrågavarande slag,

omkring 450, beräknats till 36,000 kronor samt antalet under februari och mars månader 1915 nyinkallade sådana värnpliktiga beräknats till 550, varav ungefär hälften torde komma att tjänstgöra i korprals- eller därmed likställda befattningar. Vid sådant förhållande synes det erforderliga anslaget, som lär bära erhålla förslagsanslags natur, lämpligen kunna bestämmas till 75,000 kronor med rätt för Eders Kungl. Maj:t att redan under år 1915 förskjuta för ändamålet erforderligt belopp.

På grund av det anförda har riksdagen

dels medgivit att flottan tilldelad värnpliktig av klass A, som under sin stamanställningstid uppnått korpralsgrad eller 1:a eller 2:a klass sjömans tjänstbarhetsklass, ävensom flottan tilldelad värnpliktig av klass B må, därest han efter inkallelse till tjänstgöring under nu pågående mobilisering fullgjort eller kommer att fullgöra tjänst minst sex månader i följd och därunder minst fyra månader med gott vitsord bestritt korprals- eller därmed likställd befattning, erhålla särskild ersättning med ett belopp av 20 kronor i månaden för den del av tjänstgöringstiden, som överskjuter två månader;

dels ock för bestridande av ifrågavarande ersättning på extra stat för år 1916 under femte huvudtiteln anvisat ett förslagsanslag av 75,000 kronor med rätt för Eders Kungl. Maj:t att under innevarande år förskjuta för ändamålet erforderligt belopp.

Artilleribehov.

29:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts under punkt 28 av denna huvudtitel gjorda framställning har riksdagen till *skjutförsök och inskjutning av kanoner* på extra stat för år 1916 beviljat ett anslag av 40,000 kronor.

30:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har riksdagen av det av 1914 års riksdag till *förseende av kanoner vid flottan med nya kärnrör* beviljade anslag å 136,150 kronor anvisat på extra stat för år 1916 återstående, ännu icke anvisade beloppet 76,150 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att av sistnämnda belopp disponera högst 30,000 kronor redan under innevarande år.

31:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts under punkt 30 av denna huvudtitel gjorda framställning har riksdagen för *anskaffning av tubkanonmekanismer* beviljat ett anslag av 51,000 kronor och därav på extra stat för år 1916 anvisat ett belopp av 25,500 kronor.

32:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts i punkt 31 av denna huvudtitel gjorda framställning har riksdagen för *anskaffning av pistoler*

med hölster och ammunition för flottans befäl och underbefäl beviljat ett anslag av 60,000 kronor och därav på extra stat för år 1916 anvisat ett belopp av 30,000 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att låta utanordna sistnämnda belopp redan under år 1915.

33:o) Eders Kungl. Maj:t har under punkt 32 av denna huvudtitel föreslagit riksdagen att till anskaffning av rökhjälmar för flottans fartyg bevilja på extra stat för år 1916 ett anslag av 13,500 kronor.

Riksdagen får härmed annäla, att riksdagen till anskaffning av rökhjälmar för flottans fartyg beviljat på extra stat för år 1916 ett anslag av 13,500 kronor.

Torped- och gnistsignalväsendet m. m.

34:o) I punkt 33 av denna huvudtitel har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen dels att till komplettering av torpedutredningen å fyra jagare med dubbeltuber bevilja ett anslag av 204,000 kronor och därav på extra stat för år 1916 anvisa ett belopp av 102,000 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att låta utanordna sistnämnda belopp redan under innevarande år;

dels och att till anskaffning av torpeder i reserv bevilja ett anslag av 200,000 kronor och därav på extra stat för år 1916 anvisa ett belopp av 50,000 kronor.

I Eders Kungl. Maj:ts proposition till 1914 års senare riksdag angående vissa engångskostnader för sjöförsvarets ordnande (nr 156) angavs enligt av andra försvarsberedningen gjord beräkning det totala anslagsbehovet för torpedanskaffning till 704,000 kronor, därav för anskaffning av torpeder för en division jagares dubbeltuber 204,000 kronor och för torpeder i reserv 500,000 kronor. I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts i nyssnämnda proposition gjorda framställning beviljade riksdagen för anskaffning av torpedmateriel för flottan ett anslag av 300,000 kronor att utgå av värnskattemedel samt anvisade därav för år 1915 ett belopp av 50,000 kronor. Riksdagen uttalade i samband därmed, att riksdagen ansett det vara av synnerlig vikt, att anskaffningen av erforderligt antal torpeder skulle kunna bedrivas så skyndsamt som möjligt.

Med den nu gjorda framställningen avses att erhålla de anslag för torpedanskaffning, som enligt ovannämnda beräkning erfordras utöver det av värnskattemedel beviljade anslaget.

Riksdagen har med bifall till Eders av Kungl. Maj:ts förslag

Bihang till riksdagens protokoll 1915. 14 saml. 5 häft. (Nr 5.)

dels till *komplettering av torpedutredningen å fyra jagare med dubbel-tuber* beviljat ett anslag av 204,000 kronor och därav på extra stat för år 1916 anvisat ett belopp av 102,000 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att låta utanordna sistnämnda belopp redan under innevarande år;

dels ock till *anskaffning av torpeder i reserv* beviljat ett anslag av 200,000 kronor och därav på extra stat för år 1916 anvisat ett belopp av 50,000 kronor.

35:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har riksdagen av det utav 1914 års riksdag till *anskaffning av gnistsignalmateriel* beviljade anslag å 76,400 kronor anvisat på extra stat för år 1916 återstående, ännu icke anvisade beloppet, 38,200 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att låta utanordna sistnämnda belopp redan under innevarande år.

36:o) Eders Kungl. Maj:t har under punkt 35 av denna huvudtitel föreslagit riksdagen *dels* att till förseende av kanonbåten Svensksund med en permanent gniststation bevilja på extra stat för år 1916 ett anslag av 12,000 kronor; *dels ock* att till anskaffning av gniststationer för torpedbåtar bevilja på extra stat för år 1916 ett anslag av 27,000 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att av detta belopp disponera hälften eller 13,500 kronor redan under innevarande år.

Riksdagen, vars vederbörande utskott tagit del av de till ärendet hörande handlingarna, har icke haft något att erinra mot förevarande framställning, i synnerhet som riksdagen inhämtat, att gnistmateriel även erfordras för undervisningsändamål och för att tjäna såsom reserv. Riksdagen vill i samband härmed uttala, att nya gniststationer icke böra anskaffas för sådana fartyg, som äro avsedda att inom den närmaste tiden utrangeras.

Riksdagen har alltså

dels till *förseende av kanonbåten Svensksund med en permanent gniststation* beviljat på extra stat för år 1916 ett anslag av 12,000 kronor;

dels ock till *anskaffning av gniststationer för torpedbåtar* beviljat på extra stat för år 1916 ett anslag av 27,000 kronor med rätt för Eders Kungl. Maj:t att av detta belopp disponera hälften eller 13,500 kronor redan under innevarande år.

37:o) Under punkt 36 av denna huvudtitel har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till anskaffning av stridsgniststationer för flottans fartyg bevilja på extra stat för år 1916 ett anslag av 29,500 kronor.

Riksdagen, vars vederbörande utskott tagit del av de till ärendet hörande handlingarna, har till *anskaffning av stridsgniststationer för*

flottans fartyg beviljat på extra stat för år 1916 ett anslag av 29,500 kronor.

38:o) Eders Kungl. Maj:t har i punkt 37 av denna huvudtitel föreslagit riksdagen att till försök med torped-, gnist- och flygmateriel på extra stat för år 1916 bevilja ett anslag av 35,000 kronor.

Efter det riksdagens vederbörande utskott tagit del av handlingarna i ärendet, har riksdagen med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag till *försök med torped-, gnist- och flygmateriel* på extra stat för år 1916 beviljat ett anslag av 35,000 kronor.

Minväsendet.

39:o) I punkt 38 av denna huvudtitel har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för anskaffning av minmateriel för flottan bevilja på extra stat för år 1916 ett anslag av 242,300 kronor med rätt för Eders Kungl. Maj:t att låta utanordna detta belopp redan under innevarande år.

I hemlig skrivelse till Eders Kungl. Maj:t den 30 september 1913 angående medelsbehov för minväsendet beräknade marinförvaltningen det för anskaffningen av handminmateriel erforderliga anslaget till 876,400 kronor.

Eders Kungl. Maj:t begärde i propositionen nr 156 till 1914 års senare riksdag för anskaffning av minmateriel ett anslag av 300,000 kronor att utgå av värnskattemedel, därav 50,000 kronor borde anvisas för år 1915. Riksdagen biföll detta förslag och uttalade i samband därmed, att riksdagen i likhet med departementschefen ansåge det vara synnerligen angeläget, att behovet av minmateriel fylldes så skyndsamt som möjligt.

För minanskaffningens genomförande under åren 1915—1917 till sammanlagd kostnad av förut angivet belopp 876,400 kronor har nu uppgjorts följande beräkning:

Minanskaffning.	Av värnskattemedel.	Av extra anslag å nästföljande års stat.	Summa.
	Kronor.	Kronor.	Kronor.
År 1915.....	50,000	242,300	292,300
» 1916.....	125,000	167,100	292,100
» 1917.....	125,000	167,000	292,000
Summa kronor	300,000	576,400	876,400

I enlighet med denna beräkning har Eders Kungl. Maj:t nu begärt ett extra anslag av 242,300 kronor, avsett att utanordnas redan under år 1915, och har riksdagen icke funnit något att däremot erinra.

Riksdagen har sålunda för *anskaffning av minmateriel för flottan* beviljat på extra stat för år 1916 ett anslag av 242,300 kronor med rätt för Eders Kungl. Maj:t att låta utanordna detta belopp redan under innevarande år.

40:o) Med anledning av Eders Kungl. Maj:ts i punkt 39 av denna huvudtitel gjorda framställning har riksdagen, sedan dess vederbörande utskott tagit del av de till ärendet hörande handlingarna, för *försök med minmateriel* på extra stat för år 1916 beviljat ett anslag av 30,000 kronor med rätt för Eders Kungl. Maj:t att därav disponera 10,000 kronor redan under innevarande år.

E. Kustartilleriet.

Avlöning.

41:o) Eders Kungl. Maj:t har under punkt 40 av denna huvudtitel föreslagit riksdagen *dels* att godkänna stat för kustartilleriets personal av den lydelse, bilagan nr 12 vid förenämnda statsrådsprotokoll angående femte huvudtiteln utvisar; *dels ock* att i riksstaten för år 1916 öka förslagsanslaget till avlöning för kustartilleriets personal, nu 1,413,908 kronor, med 57,348 kronor till 1,471,256 kronor.

I propositionen nr 60 angående sjöförsvarets ordnande framlade Eders Kungl. Maj:t för 1914 års senare riksdag uppsättningsplan för kustartilleriets stampersonal under åren 1915—1919. Riksdagen anförde i detta ämne bland annat, att riksdagen, som godkänt nämnda uppsättningsplan, därvid förutsatt, att vid planens tillämpning sådana jämkningar skulle vidtagas, som visade sig erforderliga med hänsyn till möjligheten att kunna besätta de för varje särskilt år nytillkomna beställningarna.

Vad angår kustartilleriets officerspersonal skulle enligt nämnda uppsättningsplan officersbeställningarnas antal för år 1915 ökas med 11, men då riksdagen funnit, att samtliga dessa beställningar icke kunde under år 1915 besättas, hade på grund därav och efter närmare övervägande ökningen inskränkts till 7.

För år 1916 har Eders Kungl. Maj:t nu föreslagit en ökning av officersbeställningarnas antal med 9, nämligen samtliga de beställningar, som enligt uppsättningsplanen skulle tillkomma sistnämnda år med undantag av en löjtnantsbeställning. De fyra officersbeställningar åter, som enligt uppsättningsplanen skulle hava tillkommit år 1915, men som i den av riksdagen godkända staten för detta år uteslutits, äro avsedda att upptagas först framdeles, i den mån som utsikter förefinnas att besätta jämväl dessa beställningar.

Den nu föreslagna ökningen för år 1916 med 9 officersbeställningar omfattar 1 överstelöjtnant, 1 major, 2 kaptener av 1:a klassen, 1 kapten av 2:a klassen, 2 löjtnanter och 2 underlöjtnanter eller fänrikar.

I fråga om antalet underofficers- och manskapsbeställningar överensstämmer Eders Kungl. Maj:ts förslag med den godkända uppsättningsplanen.

Den nu framlagda staten för kustartilleriets personal slutar å ett utgiftsbelopp av 1,532,557 kronor 60 öre. I likhet med vad som skett för år 1915, har förslagsanslaget till avlöning för kustartilleriets personal av Eders Kungl. Maj:t beräknats till beloppet enligt staten, minskat med 4 procent eller 61,302 kronor 30 öre, till 1,471,255 kronor 30 öre eller avrundat 1,471,256 kronor.

Emot vad Eders Kungl. Maj:t i fråga om detta anslag föreslagit har riksdagen icke haft något att erinra.

Riksdagen har sålunda

dels godkänt stat för kustartilleriets personal av den lydelse, bilagan nr 12 vid statsrådsprotokollet den 14 januari 1915 angående femte huvudtiteln utvisar;

dels ock i riksstaten för år 1916 ökat förslagsanslaget till avlöning för kustartilleriets personal, nu 1,413,908 kronor, med 57,348 kronor till 1,471,256 kronor.

42:o) Med anledning av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har riksdagen, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, till *personligt lönetillägg åt sergeanten över stat vid kustartilleriet Anders Gustaf Sjöqvist* på extra stat för år 1916 anvisat ett belopp av 580 kronor.

Intendenturen.

43:o) I punkt 42 av denna huvudtitel har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att i riksstaten för år 1916 minska reservationsanslaget

till beklädnad åt kustartilleriets manskap, nu 142,704 kronor, med 304 kronor till 142,400 kronor.

Förevarande anslag är av Eders Kungl. Maj:t för år 1916 upptaget till samma belopp, som angivits i propositionen nr 60 till 1914 års senare riksdag.

Riksdagen får härmed anmäla, att riksdagen i riksstaten för år 1916 minskat reservationsanslaget till beklädnad åt kustartilleriets manskap, nu 142,704 kronor, med 304 kronor till 142,400 kronor.

44:o) Eders Kungl. Maj:t har i punkt 43 av denna huvudtitel föreslagit riksdagen att i riksstaten för år 1916 höja förslagsanslaget till naturaunderhåll åt personal vid kustartilleriet, nu 549,900 kronor, med 31,800 kronor till 581,700 kronor.

Jämväl detta anslag är av Eders Kungl. Maj:t för år 1916 angivet till samma belopp, som i de för 1914 års senare riksdag framlagda beräkningarna.

Riksdagen har i riksstaten för år 1916 höjt förslagsanslaget till naturaunderhåll åt personal vid kustartilleriet, nu 549,900 kronor, med 31,800 kronor till 581,700 kronor.

Nybyggnad och underhåll.

45:o) Eders Kungl. Maj:t har i punkt 44 av denna huvudtitel föreslagit riksdagen att till en förplägnadsanstalt i Vaxholms och Oskar-Fredriksborgs fästning bevilja ett anslag av 333,514 kronor samt därav på extra stat för år 1916 anvisa ett belopp av 166,757 kronor.

För säkerställande av provianteringen vid Vaxholms och Oskar-Fredriksborgs fästning vid mobilisering och under krig har Eders Kungl. Maj:t avsett, att ett proviantförråd skulle anskaffas för fästningens räkning samt ett bageri anordnas inom fästningen.

Kostnaden för anskaffande av provianten är avsedd att förskotteras från förslagsanslaget till naturaunderhåll åt personal vid kustartilleriet. Med det nu begärda anslaget, varav hälften eller 166,757 kronor föreslagits att anvisas å extra stat för år 1916, skulle bekostas uppförande av förrådsbyggnad för provianten och bageribyggnad, anordnande av lastbrygga ävensom åtskilliga andra för förplägnadsanstalten erforderliga arbeten. Frågan om behovet av att uppföra bostäder åt den vid förplägnadsanstalten anställda personalen har däremot ansetts böra upptagas till prövning först i annat sammanhang.

Riksdagen inser tillfullo betydelsen av de av Eders Kungl. Maj:t ifrågasatta åtgärderna för provianterings betryggande och anser, att den föreslagna förplägnadsanstalten bör bidraga till billigare provianteringskostnader för såväl fästningens trupper som flottans fartyg även under fredsförhållanden. Genom sitt vederbörande utskotts besök på den av Eders Kungl. Maj:t avsedda platsen för förplägnadsanstalten har riksdagen förvissat sig om densammas lämplighet för ändamålet och har riksdagen vid granskning av kostnadsförslagen till nybyggnaderna icke funnit något att erinra. Enligt vad departementschefen anfört, torde planerna för förplägnadsanstalten före arbetenas verkställande komma att underkastas revidering med hänsyn till vissa tekniska förbättringar. Riksdagen finner det önskvärt, att därvid även företagas sådana jämkningar med hänsyn till utrymme, vartill de senaste månadernas erfarenheter torde hava givit anledning.

Beträffande förslaget att bereda erforderliga medel för anskaffande av provianten genom förskottering från förslagsanslaget till naturaunderhåll åt personal vid kustartilleriet hyser riksdagen vissa betänkligheter. Ändamålsenligare och redigare synes det i förevarande fall vara att genom särskilt anslag tillgodose ifrågavarande krav.

Under uttalande härav får riksdagen anmäla, att riksdagen med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag till *en förplägnadsanstalt i Vaxholms och Oskar-Fredriksborgs fästning* beviljat ett anslag av 333,514 kronor samt därav på extra stat för år 1916 anvisat ett belopp av 166,757 kronor.

Övningar.

46:o) I punkt 45 av denna huvudtitel har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att i riksstaten för år 1916 höja reservationsanslaget till kustartilleriets krigsberedskap och övningar, nu 421,700 kronor, med 30,000 kronor till 451,700 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts förslag beträffande detta anslag överensstämmer med anslagets beräkning för år 1916 enligt den för 1914 års senare riksdag framlagda planen för sjöförsvarets ordnande för åren 1915—1919.

Riksdagen har i riksstaten för år 1916 höjt reservationsanslaget till kustartilleriets krigsberedskap och övningar, nu 421,700 kronor, med 30,000 kronor till 451,700 kronor.

47:o) Eders Kungl. Maj:t har i punkt 46 av denna huvudtitel föreslagit riksdagen att i riksstaten för år 1916 höja förslagsanslaget till kustartilleribeväringsens avlöning och beklädnad m. m., nu 313,800 kronor, med 116,200 kronor till 430,000 kronor.

I de av Eders Kungl. Maj:t för 1914 års senare riksdag framlagda beräkningarna rörande anslagsbehoven för kustartilleriet för åren 1915—1919 hade det nu förevarande anslaget — under förutsättning att en år 1916 uppstående merkostnad för en halv årsklass icke vapenföra värnpliktigas tjänstgöring bestredes av värnskattemedel — för åren 1916—1919 upptagits till enahanda belopp 332,000 kronor. Enligt riksdagens beräkningar, som avsåge anslagsbehovet för år 1919, komme detsamma att då böra uppgå till 430,315 kronor. Till detta sistnämnda belopp, avrundat till 430,000 kronor, har Eders Kungl. Maj:t nu föreslagit att anslaget skulle bestämmas.

Riksdagen har i riksstaten för år 1916 höjt förslagsanslaget till kustartilleribeväringsens avlöning och beklädnad m. m., nu 313,800 kronor, med 116,200 kronor till 430,000 kronor.

Artilleribehov.

48:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har riksdagen av det utav 1913 års riksdag för *anskaffning av övningsmateriel för kustartilleriets utbildning i skjutning* beviljade anslag å 95,000 kronor anvisat på extra stat för år 1916 återstående, ännu icke anvisade beloppet 31,600 kronor.

49:o) I punkt 48 av denna huvudtitel har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till nya kärnrör för kanoner vid kustbefästningarna bevilja ett anslag av 93,850 kronor och därav på extra stat för år 1916 anvisa ett belopp av 31,300 kronor med rätt för Eders Kungl. Maj:t att disponera sistnämnda belopp redan under innevarande år.

Förevarande framställning, som avser anskaffande av nya kärnrör till 8 medelsvåra och 5 lätta kanoner, är föranledd därav att en del äldre kanoner, vilka äro i behov av vissa reparationer, enligt den av 1914 års senare riksdag godkända planen för det fasta kustförsvarets stärkande fortfarande och tillsvidare beräknas skola ingå i kustbefästgarnas bestyckning.

Med bifall till vad Eders Kungl. Maj:t sålunda föreslagit, har riksdagen till *nya kärnrör för kanoner vid kustbefästningarna* beviljat ett anslag av 93,850 kronor och därav på extra stat för år 1916 anvisat

ett belopp av 31,300 kronor med rätt för Eders Kungl. Maj:t att disponera sistnämnda belopp redan under innevarande år.

50:o) Eders Kungl. Maj:t har vidare under punkt 49 föreslagit riksdagen att till eldledningsanordningar vid nuvarande kustbefästningar bevilja ett anslag av 180,700 kronor samt därav på extra stat för år 1916 anvisa ett belopp av 90,350 kronor.

I det vid propositionen nr 60 till 1914 års senare riksdag fogade statsrådsprotokollet (sid. 223) framhålles, att för eldledningsanordningar vid nuvarande kustbefästningar krävdes ett belopp, vilket av andra försvarsberedningen beräknats till 360,700 kronor.

Ungefär hälften av detta belopp eller 180,000 kronor ingår i det anslag av 13,748,690 kronor, vilket senaste riksdag beviljade till nyanläggningar och nyanskaffningar för det fasta kustförsvarets stärkande.

Med det nu begärda anslaget avses täckande av återstoden av den för ändamålet beräknade kostnaden eller 180,700 kronor; och skulle härav 90,350 kronor anvisas på extra stat för år 1916.

Då riksdagen icke haft något att erinra mot vad Eders Kungl. Maj:t sålunda föreslagit, har riksdagen till *eldledningsanordningar vid nuvarande kustbefästningar* beviljat ett anslag av 180,700 kronor samt därav på extra stat för år 1916 anvisat ett belopp av 90,350 kronor.

51:o) I punkt 50 av denna huvudtitel har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till anordningar vid nuvarande kustbefästningar för ökande av artilleriets eldhastighet m. m. på extra stat för år 1916 bevilja ett anslag av 55,000 kronor.

Efter det riksdagens vederbörande utskott tagit del av handlingarna i detta ärende, har riksdagen till *anordningar vid nuvarande kustbefästningar för ökande av artilleriets eldhastighet m. m.* på extra stat för år 1916 beviljat ett anslag av 55,000 kronor.

Minväsendet.

52:o) Med bifall till vad Eders Kungl. Maj:t i punkt 51 av denna huvudtitel föreslagit har riksdagen av det utav 1913 års riksdag för *ändring av de permanenta mineringarna vid Vaxholms och Oskar-Fredriksborgs samt Karlskrona fästningar* beviljade anslaget å 600,000 kronor anvisat för permanenta mineringar vid kustbefästningarna på extra stat för år 1916 ett belopp av 120,000 kronor, med rätt för Eders

Kungl. Maj:t att därav disponera hälften eller 60,000 kronor redan under innevarande år.

53:o) Eders Kungl. Maj:t har i punkt 52 av denna huvudtitel föreslagit riksdagen att till komplettering av Älvsborgs fästnings minmateriel på extra stat för år 1916 bevilja ett anslag av 27,600 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att därav disponera ett belopp av 14,200 kronor redan under innevarande år.

Efter det riksdagens vederbörande utskott tagit del av handlingarna i detta ärende, har riksdagen med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag till *komplettering av Älvsborgs fästnings minmateriel* på extra stat för år 1916 beviljat ett anslag av 27,600 kronor med rätt för Eders Kungl. Maj:t att därav disponera ett belopp av 14,200 kronor redan under innevarande år.

F. Flottan och kustartilleriet.

54:o) Under punkt 53 av denna huvudtitel har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att, med godkännande av stat för reservstat för marinen av den lydelse, bilagan nr 14 vid förenämnda statsrådsprotokoll angående femte huvudtiteln utvisar, i riksstaten för år 1916 under femte huvudtiteln uppföra ett nytt, ordinarie förslagsanslag till avlöning för reservstat för marinen till belopp av 12,549 kronor.

Enligt de av 1914 års senare riksdag antagna allmänna grunder för upprättande av reservstat för marinen skulle statens första uppsättande taga sin början med år 1916; och upptager den nu framlagda staten för nämnda år beträffande flottan 1 regementsofficers, 2 kaptens- och 1 underofficersbeställning samt vidkommande kustartilleriet 1 kaptens och 1 underofficersbeställning.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot vad Eders Kungl. Maj:t i detta ämne föreslagit, har med godkännande av stat för reservstat för marinen av den lydelse, bilagan nr 14 vid statsrådsprotokollet den 14 januari 1915 angående femte huvudtiteln utvisar, i riksstaten för år 1916 under femte huvudtiteln uppfört ett nytt, ordinarie förslagsanslag till avlöning för reservstat för marinen till belopp av 12,549 kronor.

G. Kostnader enligt § 63 regeringsformen.

55:o) I den till riksdagen den 14 januari 1915 avlåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till täckande av under år 1914 av förskjutna medel gjorda kostnader, som avses i § 63 regeringsformen, i riksstaten för år 1916 anvisa ett belopp av 18,300,000 kronor.

Sedermera har Eders Kungl. Maj:t i en till riksdagen den 30 april 1915 avlåten proposition nr 199, under återopande av vid propositionen fogat utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag med återtagande av förberörda i statsverkspropositionen gjorda framställning föreslagit riksdagen, *dels* att för täckande av under år 1914 förskjutna kostnader, som avses i § 63 regeringsformen, å extra stat under fjärde huvudtiteln för år 1916 bevilja ett anslag av 39,914,886 kronor; *dels ock* att för täckande av under år 1914 förskjutna kostnader, som avses i § 63 regeringsformen, å extra stat under femte huvudtiteln för år 1916 bevilja ett anslag av 6,106,277 kronor.

Riksdagen, som funnit sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts förslag att anslag för ersättande av samtliga de kostnader, som under år 1914 uppstått för upprätthållande av rikets neutralitet, böra uppföras å 1916 års riksstat, får härmed, så vitt rör femte huvudtiteln, anmäla, att riksdagen för täckande av *under år 1914 förskjutna kostnader, som avses i § 63 regeringsformen*, å extra stat under femte huvudtiteln för år 1916 beviljat ett anslag av 6,106,277 kronor.

H. Diverse.

56:o) Eders Kungl. Maj:t har under punkt 54 av denna huvudtitel föreslagit riksdagen att för anordnande av en marinläkarkurs bevilja på extra stat för år 1916 ett anslag av 5,400 kronor.

Med denna framställning avses anordnande år 1916 av sådan marinläkarkurs, som alltsedan marinläkarkåren organiserades vartannat år under marinöverläkarens ledning hållits i Stockholm.

Riksdagen har för *anordnande av en marinläkarkurs* beviljat på extra stat för år 1916 ett anslag av 5,400 kronor.

57:o) Med bifall till vad Eders Kungl. Maj:t under punkt 55 av denna huvudtitel föreslagit har riksdagen, i likhet med vad för inneva-

rande år ägt rum, för *arvoden åt vid skeppsgosseåkaren i Marstrand anställda personer samt medikamenter, bad m. m.* på extra stat för år 1916 beviljat ett anslag av 10,798 kronor.

58:o) I punkt 56 av denna huvudtitel har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att i riksstaten för år 1916 öka förslagsanslaget till tryckningskostnader från 25,031 kronor med 16 kronor till 25,047 kronor.

Då Eders Kungl. Maj:t rörande detta anslag icke föreslagit annan ändring än som erfordras för jämnande av huvudtitelns slutsumma, har riksdagen i riksstaten för år 1916 ökat förslagsanslaget till tryckningskostnader, nu 25,031 kronor, med 51 kronor till 25,082 kronor.

59:o) Eders Kungl. Maj:t har under punkt 57 av denna huvudtitel föreslagit riksdagen *dels* att till bestridande av vissa hyresutgifter under femte huvudtiteln bevilja på extra stat för år 1916 ett anslag av 17,000 kronor;

dels ock medgiva, att, därest till hyresutgifter för marinförvaltningen i detta anslag ingående belopp av 5,000 kronor icke skulle visa sig tillräckligt för ändamålet, vad därutöver erfordras må utgå av femte huvudtitelns allmänna besparingar eller ock förskjutas av tillgängliga medel, att till ersättande anmälas hos riksdagen.

Förevarande anslag, som med enahanda belopp utgått jämväl för åren 1914 och 1915, är avsett för följande utgifter, nämligen till förhyrande av lokaler för marinförvaltningen 5,000 kronor, för sjökrigshögskolan 8,000 kronor och för kustartilleriets chefsexpedition 3,000 kronor samt såsom hyresbidrag till sjöunderofficerssällskapet i Karlskrona 1,000 kronor.

Riksdagen får härmed anmäla, att riksdagen *dels* till bestridande av *vissa hyresutgifter under femte huvudtiteln* beviljat på extra stat för år 1916 ett anslag av 17,000 kronor; *dels ock* medgivit, att, därest till hyresutgifter för marinförvaltningen i detta anslag ingående belopp av 5,000 kronor icke skulle visa sig tillräckligt för ändamålet, vad därutöver erfordras, må utgå av femte huvudtitelns allmänna besparingar eller ock förskjutas av tillgängliga medel att till ersättande anmälas hos riksdagen.

II. HANDELN.

Sjökarteverket.

60:o) Under punkt 58 av denna huvudtitel har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att i sjökarteverket anställt biträde av lägre grad, som efter intjänande av båda ålderstilläggen i denna grad befordras till biträdesbefattning av högre grad, må omedelbart komma i åtnjutande av ett ålderstillägg i den högre graden.

Denna framställning ansluter sig till vad chefen för finansdepartementet i ämnet anfört under avdelningen: »För flera huvudtitlar gemensamma frågor» och har icke föranlett någon erinran från riksdagens sida.

Riksdagen har sålunda medgivit, att i sjökarteverket anställt biträde av lägre grad, som efter intjänande av båda ålderstilläggen i denna grad befordras till biträdesbefattning av högre grad, må omedelbart komma i åtnjutande av ett ålderstillägg i den högre graden.

61:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har riksdagen i likhet med vad för innevarande år ägt rum till *utförande av sjömätningar* beviljat på extra stat för år 1916 ett anslag av 89,400 kronor.

Lots- och fyrväsendet.

62:o) Under punkterna 60 och 61 av denna huvudtitel har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att, i avvaktan på den proposition angående beviljande av anslag för lots- och fyrinrättningen med livräddningsanstalterna m. m., Eders Kungl. Maj:t komme att till riksdagen avlåta, dels i det till lots- och fyrinrättningen med livräddningsanstalterna uppförda ordinarie anslaget, nu 3,640,652 kronor, beräkna en förhöjning av 44,492 kronor och sålunda beräkna anslaget i dess helhet till 3,685,144 kronor,

dels ock för säkerhetsanstalterna för sjöfarten bland de extra anslagen å femte huvudtiteln för år 1916 beräkna ett belopp av 460,000 kronor.

Sedermåra har Eders Kungl. Maj:t i en den 29 januari 1915 till riksdagen avlåten proposition, (nr 33), under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över sjöförsvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att

dels godkänna avlöningsstater för lotspersonalen och för fyrpersonalen av den lydelse, bilagorna nr 1 och 2 vid nämnda protokoll utvisa;

dels, med godkännande tillika av ej mindre förordad ökning i anvisningen för avlöningsstaten för personalen vid livräddningsanstalterna än även förordad minskning i anvisningen för övergångs- och indragningsstaten, i riksstaten för år 1916 öka förslagsanslaget till lots- och fyrinrättningen med livräddningsanstalterna

nu	kronor 3,640,652: —
med	» 12,272: —
till	kronor 3,652,924: —

dels ock till säkerhetsanstalterna för sjöfarten bevilja på extra stat för år 1916 ett anslag av 460,000 kronor.

1914 års senare riksdag har, med godkännande av stater för lotsstyrelsen och lotsverket, att gälla från och med år 1915, bestämt anslaget till lots- och fyrinrättningen med livräddningsanstalterna till ett mot staternas sammanlagda slutsumma svarande belopp av 3,640,652 kronor, att utgå såsom förslagsanslag.

Tillika har riksdagen till säkerhetsanstalterna för sjöfarten beviljat på extra stat för år 1915 ett anslag av 460,000 kronor.

Enligt Eders Kungl. Maj:ts nu framlagda beräkningar skulle medelsbehovet under anslagstiteln: »Lots- och fyrinrättningen med livräddningsanstalterna» bliva följande:

	För 1915 av riks- dagen an- visat. Kronor.	För 1916 beräknat behov. Kronor.	Ökning. Kronor.	Minsk- ning. Kronor.
Lotsstyrelsen	111,155	111,155	—	—
Befålet vid lotsverket	73,450	73,450	—	—
Lotspersonalen	1,656,700	1,656,400	—	300
Fyrpersonalen	709,300	723,900	14,600	—
Personalen å lotsverkets ångfartyg	86,750	86,750	—	—
Personalen vid livräddningsanstalterna	9,318	9,570	252	—
Undervisningsanstalterna	13,000	13,000	—	—
Omkostnadsstat	684,549	684,549	—	—
Övergångs- och indragningsstat	31,430	29,150	—	2,280
Pensionsstat	265,000	265,000	—	—
Summa kronor	3,640,652	3,652,924	14,852	2,580

Den av Eders Kungl. Maj:t nu föreslagna ökningen av ifrågavarande anslagstitel belöper sig sålunda till 12,272 kronor.

Vidkommande avlöningsstaten för *lotspersonalen* har Eders Kungl. Maj:t föreslagit indragning av en överlotsbefattning och i samband därmed ökning av anvisningen till förmansarvoden ävensom upptagande å samma stat av en ny lotsbefattning, avsedd för Oxelösunds lotsplats.

Å avlöningsstaten för *fyrpersonalen* har Eders Kungl. Maj:t föreslagit upptagande av 6 nya beställningar (1 fyrmästare, 2 fyrvaktare och 3 fyrbiträden) och beredande av arvoden till ytterligare 3 extra biträden, varjämte begärts vissa höjningar i anvisningarna till hyresbidrag m. m., vilka höjningar betingas genom tillkomsten av de sålunda föreslagna nya befattningarna. Ifrågavarande förstärkning av fyrpersonalen blir, enligt vad i ärendet framhållits, erforderlig under år 1916 till följd av den av riksdagen godkända anskaffningen av ett fyrskepp och en mistsirén.

För anordnande av en livräddningsstation med raketapparat vid Hanö har Eders Kungl. Maj:t vidare för bemanning av en sådan station beräknat en höjning i anvisningen till avlöningsstaten för *personalen vid livräddningsanstalterna* om 252 kronor.

Slutligen har från *övergångs- och indragningsstaten* avförts avlöningsförmånerna till fyra personer, vilka avlidit eller erhållit avsked.

Vad Eders Kungl. Maj:t sålunda föreslagit i fråga om ordinarie anslaget till lots- och fyrinrättningen med livräddningsanstalterna har icke föranlett någon erinran från riksdagens sida.

Det begärda extra anslaget till säkerhetsanstalterna för sjöfarten är upptaget till enahanda belopp, som beviljats för år 1915, eller 460,000 kronor, och är avsett att användas för följande ändamål:

återstående halva kostnaden för ett nytt fyrskepp	
för Norra Kvarken	kronor 125,000: —
mistsignalapparat för Agö fyrplats	» 26,100: —
mistsignalapparat vid Måseskär	» 3,000: —
anskaffande av en motorlotskutterm för vardera av	
Vrångö och Brännö lotsplatser utanför Göteborg	» 33,000: —
reparation av hamnen vid Dämmans fyrplats	» 50,000: —
förbättring av säkerhetsanstalterna vid Östergarns	
fyrplats	» 68,500: —
ny fyr vid Ispeudde	» 6,500: —
ny fyr vid Kapellhamnsviken	» 4,000: —
fortsatt införande av aga-belysning vid mindre fyrrar	» 77,400: —

Transport kronor 393,500: —

	Transport kronor	393,500: —
ny fyr vid Stenshuvud.....	»	6,500: —
ny fyr vid Simrishamn	»	11,000: —
förbättrad fyrbelysning i farleden till Örnsköldsvik...	»	12,000: —
ny fyr på Franska Stenarna	»	5,000: —
ny fyr för insegling till Hunnebostrand	»	5,000: —
ny mistsignalapparat vid Hällö	»	6,500: —
anordnande av en livräddningsstation å Hanö.....	»	2,500: —
anskaffning av en lysboj vid Bellonagrund.	»	6,000: —
anskaffande av en lysboj vid grundet Tröskeln.....	»	6,000: —
anskaffning av en lysboj vid grundet Blackan ..	»	6,000: —
Summa kronor		460,000: —

Beträffande den ifrågasatta mistsignalapparaten vid Agö fyrplats har riksdagen av upprättat kostnadsförslag inhämtat, att i den beräknade kostnadssumman, 26,100 kronor, ingår ett för byggande av fyrmästarebostad av trä med källare avsett belopp av 10,480 kronor. Denna byggnadskostnad har riksdagen visserligen funnit väl hög för ett hus som det nu ifrågavarande, men har riksdagen, med hänsyn till vissa i ämnet erhållna upplysningar, i allt fall icke velat motsätta sig förslaget i denna del.

Vidkommande de begärda två motorlotskuttrarna för Vrångö och Brännö lotsplatser utanför Göteborg har riksdagen icke ansett sig böra framställa någon erinran mot det för deras anskaffande begärda anslagsbeloppet.

Då någon utredning emellertid icke föreligger i fråga om grunderna för bestridandet av kostnaderna för anskaffning av ny båtmateriel å de olika lotsplatserna, har riksdagen velat bestämt uttala, att riksdagen med sitt godkännande av Eders Kungl. Maj:ts nu föreliggande förslag till anskaffning av motorbåtar vid Vrångö och Brännö icke tagit ståndpunkt i frågan om huru för framtiden vid nyanskaffning av båtmateriel för lotsverket skall förfaras.

Riksdagen vill i detta samband uttala, att då varaktigheten av lotsarnas båtmateriel liksom även den reparationskostnad, som materielen kräver, i icke ringa grad är beroende av, huruvida materielen ifråga väl underhålls, det synes riksdagen önskvärt, att sådana anordningar träffas, att lotsarna få ekonomiskt intresse av att omsorgsfullt underhålla den båtmateriel, som är dem anförtrodd.

Riksdagen har uppmärksammat, att Eders Kungl. Maj:ts förslag om anordnande av en ny fyr vid Ispeudde föranleder indragning av bevak-

ningen därstädes. Enligt vad riksdagen inhämtat, uppehålls av denna anledning för närvarande en fyrvaktarebefattning på förordnande i avvaktan på riksdagens beslut i fråga om den föreslagna nya fyren därstädes.

Då riksdagen icke funnit något att anmärka emot de övriga utgiftsposter, för vilka det begärda extra anslaget till säkerhetsanstalterna för sjöfarten beräknats, har riksdagen anvisat det för ändamålet äskade beloppet.

Riksdagen har alltså beslutat *dels* godkänna avlöningsstater för lotspersonalen och för fyrpersonalen av den lydelse, bilagorna b och c vid denna skrivelse utvisa;

dels, med godkännande tillika av ej mindre förordad ökning i anvisningen för avlöningsstaten för personalen vid livräddningsanstalterna än även förordad minskning i anvisningen för övergångs- och in-dragningsstaten, i riksstaten för år 1916 öka förslagsanslaget till lots- och fyrinrättningen med livräddningsanstalterna, nu 3,640,652 kronor, med 12,272 kronor till 3,652,924 kronor;

dels ock till *säkerhetsanstalterna för sjöfarten* bevilja på extra stat för år 1916 ett anslag av 460,000 kronor.

Undervisningsanstalter för sjöfart samt nautisk-meteorologiska byrån.

63:o) Eders Kungl. Maj:t har i punkt 62 av denna huvudtitel föreslagit riksdagen att med godkännande av stat för nautisk-meteorologiska byrån av den lydelse, bilagan nr 15 vid förutnämnda statsrådsprotokoll angående femte huvudtiteln utvisar, i riksstaten för år 1916 uppföra ordinarie anslaget till nautisk-meteorologiska byrån med samma belopp som i staten för år 1915, eller 26,100 kronor.

Då en del, 10,000 kronor, av ifrågavarande anslag är av bestämt anslags natur och återstoden, 16,100 kronor, är att betrakta såsom reservationsanslag, har Eders Kungl. Maj:t nu föreslagit en förändrad uppställning av staten för nautisk-meteorologiska byrån och en därav föranledd jämkning av anmärkningarnas avfattning.

Riksdagen får härmed anmäla, att riksdagen, med godkännande av stat för nautisk-meteorologiska byrån av den lydelse, bilagan nr 15 vid statsrådsprotokollet den 14 januari 1915 angående femte huvudtiteln utvisar, i riksstaten för år 1916 uppfört ordinarie anslaget till nautisk-meteorologiska byrån med samma belopp som i staten för år 1915,

eller 26,100 kronor, därav bestämt anslag 10,000 kronor och reservationsanslag 16,100 kronor.

64:o) I punkt 63 av denna huvudtitel har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för arvode åt ytterligare en assistent vid nautisk-meteorologiska byrån på extra stat för år 1916 anvisa ett förslagsanslag å högst 3,500 kronor.

För ifrågavarande ändamål har riksdagen för vart och ett av åren 1913—1915 beviljat ett extra anslag av 3,000 kronor. Anslaget har nu föreslagits till 3,500 kronor för att den assistent, till vilken arvodet i fråga för närvarande utgår, må komma i åtnjutande av en avlöningsförhöjning, som av i statsrådsprotokollet angiven anledning ansetts skälig.

Riksdagen har för *arvode åt ytterligare en assistent vid nautisk-meteorologiska byrån* på extra stat för år 1916 anvisat ett förslagsanslag å högst 3,500 kronor.

65:o) Beträffande övriga i nu gällande riksstat under femte huvudtiteln upptagna ordinarie anslag har någon förändring icke ifrågasatts; och får riksdagen anmäla, att samtliga de ordinarie anslag under femte huvudtiteln, vilka icke här ovan blivit särskilt omförmälda, i riksstaten för år 1916 upptagits till oförändrade belopp.

Stockholm den 27 maj 1915.

Med undersåtlig vördnad.

Bilaga a.

Stat för flottans poliskår.

Antal.			Arvode för år.	Summa kronor.
Karlskrona station.	Stockholms station.			
1	—	Poliskommissarie	1,900	1,900
—	1	Överkonstapel, tillika tjänstgörande såsom poliskommissarie	2,400	2,400
3	2	Överkonstaplar	1,800	9,000
19	17	Konstaplar	1,400	50,400
		Inkvarteringsbidrag, förslagsvis	—	3,900
		Vikariatsersättning, förslagsvis	—	4,500
		Till extra konstaplar:		
		vid Karlskrona station	kr. 1,500: —	
		» Stockholms »	» 1,500: —	3,000
		Till uppmuntringspenningar:		
		åt personalen vid Karlskrona station	kr. 1,000: —	
		» » » Stockholms »	» 1,000: —	2,000
		Summa kronor	—	77,100

Anmärkningar:

1:o. Till polispersonalen utgå två ålderstillägg, vardera utgörande för poliskommissarie 200 kronor och för en var av överkonstaplarna och konstaplarna 100 kronor, det första ålderstillägget efter 5 års och det andra efter 10 års väl vitsordad tjänstgöring inom samma grad.

2:o. Till överkonstapel och konstapel, som icke åtnjuter fri bostad i kronans hus, utgår, i den ordning reglementet för marinen bestämmer, inkvarteringsbidrag med ett efter år räknat belopp av:

	vid Karlskrona station.	vid Stockholms station.
för överkonstapel	240 kronor	300 kronor.
» konstapel	180 »	240 »

Avlöningsstat för lotspersonalen.

	Lön.	Tjänstgöringspennin- gar	Beklädnads- bidrag.	Summa.	Anmärkningar.
Bestämt anslag.					
1 överlots.....	1,300	600	100	2,000	Efter 3 år kan lönen höjas med 100 kr., efter 6 år med ytterligare 100 kr. och efter 9 år med än ytterligare 100 kr.
17 överlotsar.....	22,100	10,200	1,700	34,000	
1 lots.....	1,000	300	100	1,400	
567 lotsar.....	567,000	170,100	56,700	793,800	
Lönetillägg åt mästerylotsar	—	—	—	28,300	
	—	—	—	859,500	
Förslagsanslag.					
Förmansarvoden.....	kr.	14,000:	—		
Andel i lotspenningar.....	»	480,000:	—		
Ålderstillägg.....	»	136,500:	—		
Ortstillägg.....	»	1,800:	—		
Vikariatsersättning.....	»	1,000:	—		
Ersättning för mistad andel i lotspenningar.....	»	1,000:	—		
Arvoden åt extra lotspersonal.....	»	87,600:	—		
Inkomstfyllnad till å gammal stat kvarstående personal.....	»	75,000:	—	796,900	
Summa kronor				1,656,400	

Anm. 1. Avlöning till å gammal stat kvarstående personal avföres å det i staten upptagna bestämda anslag i mån detsamma icke åtgår till avlöande av personal, som å nya staten övergått, samt återstoden å förslagsanslaget till inkomstfyllnad.

Anm. 2. Till mästerylots utgår ett lönetillägg till belopp av 100 kronor årligen.

Anm. 3. För lotspersonal, som åtnjuter förmån av fri bostad eller annan naturaförmån, skall med hänsyn till dessa förmånens värde och förhållandena i orten göras skäligt avdrag å avlöningen enligt lotsstyrelsens bestämmande.

Anm. 4. Till lotspersonal med station och bostad i Stockholm utgår ortstillägg med 200 kronor till överlots samt med 100 kronor till lotsförmän, mästerylots och lots.

Anm. 5. Överlots, lotsförmän, mästerylots och lots äga åtnjuta andel i lotspenningar på sätt i de vid denna avlöningsstat fogade villkor och bestämmelser närmare stadgas.

Anm. 6. Därest lotsstyrelsen finner ledig befattning kunna indragas eller ledig överlots-tjänst kunna förändras till förmansbefattning, skall anmälan därom av lotsstyrelsen göras hos Kungl. Maj:t, som äger ej mindre i förekommande fall besluta, att ledig befattning skall tillsvidare icke återbesättas, än även, därest överlotstjänst prövas kunna förändras till förmansbefattning, av den för sådan tjänst i staten upptagna avlöning disponera så mycket, som, intilldess förändring i staten kan varda genomförd, erfordras till avlöning åt den, som förordnas att bestrida de med befattningen förenade göromål.

Anm. 7. Pensionsunderlaget utgör för överlots 1,300 kronor, för mästerylots 1,100 kronor och för lots 1,000 kronor.

Bil. c.

Avlöningsstat för fyrpersonalen.

	Lön.	Tjänstgöringspenningar.	Beklädnadsbidrag.	Summa.	Efter resp. 3, 6 och 9 år kan lönen höjas varje gång med
Bestämt anslag.					
1 fyrmästare å ång- och motorfyrskipp	1,200	800	100	2,100	150
12 d:o å d:o	14,400	9,600	1,200	25,200	
1 d:o å större fast fyr	1,200	700	100	2,000	
15 d:o å d:o	18,000	10,500	1,500	30,000	
1 d:o eller reservfyrmästare å fyrskepp	1,100	700	100	1,900	
5 d:o d:o	5,500	3,500	500	9,500	
1 d:o å mindre fast fyr	1,100	600	100	1,800	100
56 d:o å d:o	61,600	33,600	5,600	100,800	
1 fyrvaktare och befalhavare å fyrskepp eller reservfyrvaktare	900	550	100	1,550	
3 d:o d:o	2,700	1,650	300	4,650	
1 uppbördsfyrvaktare å fast fyr	850	500	100	1,450	
13 d:o å d:o	11,050	6,500	1,300	18,850	
1 fyrvaktare	750	450	100	1,300	100
100 d:o	75,000	45,000	10,000	130,000	
1 fyrbiträde	700	400	100	1,200	
94 d:o	65,800	37,600	9,400	112,800	
Provanteringsbidrag samt särskilda arvoden och ersättningar	—	—	—	6,000	
				451,100	
Förslagsanslag.					
Ålderstillägg	kr.	55,000:—			
Hyresbidrag	"	21,600:—			
Dagavlönning under vintertjänstgöring å fyrskepp	"	15,500:—			
Arvoden till å fyrskepp anställda personer, som tjänstgöra som styrmän eller maskinister	"	3,400:—			
Ersättning för mistignalering	"	5,300:—			
Arvoden till personal vid mindre fyrrar	"	39,000:—			
Proviant eller spisningspenningar till personalen å fyrskepp	"	47,500:—			
Arvoden till extra biträden vid såväl fasta fyrrar som å fyrskepp	"	44,900:—			
Vikariatsersättning	"	15,600:—			
Kostnader för ved och lyse in natura	"	25,000:—			
				272,800	
	Summa kronor			723,900	

- Anm. 1.* Vid fast fyr anställda fyrmästare, uppbördsfyrvaktare, fyrvaktare och fyrbiträden er-
hålla, där så ske kan, fri bostad jämte ved och lyse. Där bostad undantagsvis icke
kan beredas personal vid fast fyr, utgår, jämte ved och lyse in natura, hyresersättning
enligt lotsstyrelsens bestämmande. Till personalen å fyrskepp utgår hyresbidrag med
300 kronor till fyrmästare eller reservfyrmästare, 250 kronor till fyrvaktare och befäl-
havare eller reservfyrvaktare samt 200 kronor till fyrvaktare och fyrbiträde.
- Anm. 2.* Då ordinarie befattning å fyrstaten varder ledig, vilken av lotsstyrelsen anses böra
förändras till befattning med lägre avlöning eller indragas, skall anmälan därom av
lotsstyrelsen göras hos Kungl. Maj:t, som äger ej mindre besluta, att befattningen skall
tillsvidare icke återbesättas, än även, därest befattning prövas böra på angivet sätt
förändras, av den för befattningen i stat uppförda avlöning disponera så mycket, som,
intilldess förändring i staten kan varda genomförd, erfordras till avlöning åt den, som
förordnas att bestrida de med befattningen förenade göromål.
- Anm. 3.* Pensionsunderlaget utgör för fyrmästare och reservfyrmästare 1,300 kronor, för fyr-
vaktare och befälhavare, reservfyrvaktare ävensom uppbördsfyrvaktare 1,100 kronor,
för annan fyrvaktare 1,000 kronor samt för fyrbiträde 900 kronor.

Tabell över anslagen under riksstatens *femte* huvudtitel.

Sjöförsvarsdepartementet.

		Ordinarie anslag		Extra anslag		Ordinarie anslag		Extra anslag	
		Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.
1. Marinen.									
A. Departementet.									
1	Departementschefen					17,000	—		
2	Departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli och kommandoexpeditionen.....					36,700	—		
3	Extra föredragande i departementet							7,000	—
4	Provisorisk lönerreglering för departemen- tet, <i>förslagsanslag</i>							4,115	—
	Säger för departementet					53,700	—	11,115	—
B. Marinförvaltningen och marin- staben.									
1	Marinförvaltningen					133,000	—		
2	Vikariatsersättning m. m. i marinförvalt- ningen							6,300	—
3	Förstärkning av arbetskrafterna i marin- förvaltningen.....							9,650	—
4	Anställande av ett biträde vid kemiska undersökningar i marinförvaltningen ...							3,000	—
5	Marinstaben					3,000	—		
6	Anställande av ett extra biträde i marin- staben							3,000	—
	Säger för marinförvaltningen och marinstaben					136,000	—	21,950	—
C. Undervisningsverken.									
1	Sjökrigshögskolan, <i>reservationsanslag</i>					27,225	—		
2	Sjökrigsskolan, <i>reservationsanslag</i>					43,825	—		
3	Skeppsgosseskolan					29,520	—		
4	Marinintendentskolan, <i>reservationsanslag</i> ...					9,100	—		
	Säger för undervisningsverken					109,670	—		

		Ordinarie anslag		Extra anslag		Ordinarie anslag		Extra anslag	
		Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.
D. Flottan.									
<i>Avlöning, ersättningar m. m.</i>									
1	Avlöning för flottans kårer och stater, förslagsanslag	5,801,250	—						
2	Personligt lönetillägg åt marindirektören av 1:a graden i flottan C. E. Richson ...			2,365	—				
3	Personligt lönetillägg åt bataljonspredikanterna vid flottans station i Karlskrona E. A. W. Holmberg och E. A. Collén ...			1,200	—				
4	Extra lönetillägg för år 1915, förslagsanslag			500	—				
5	Ersättning för rustning och rotering, förslagsanslag	6,000	—			5,807,250	—	4,065	—
<i>Intendenturen.</i>									
6	Beklädnad åt sjömans- och skeppsgosse-kårerna, reservationsanslag	513,507	—						
7	Naturaunderhåll åt personal vid flottan, förslagsanslag	2,031,924	—			2,545,431	—		
<i>Nybyggnad och underhåll.</i>									
8	Flottans nybyggnad och underhåll, reservationsanslag	2,963,950	—						
9	Krigsfartygsmateriel			6,400,000	—				
10	Bärgning och reparation av pansarbåten Tapperheten			1,340,808	—				
11	Förändring av undervattenssidotuberna å pansarbåten Tapperheten			14,200	—				
12	Flygbåtsmateriel			70,000	—				
13	Strålkastarespeglar i reserv för flottans fartyg			18,400	—				
14	Omläggning av spårnätet vid flottans varv i Karlskrona ..			24,000	—				
15	Muddrings- och sprängningsarbeten i yttre varvshamnen i Karlskrona			31,000	—				
16	Moderna arbetsmaskiner för flottans varv i Karlskrona			50,000	—				
17	Moderna arbetsmaskiner m. m. för flottans varv i Stockholm			50,000	—				
18	Transportmedel för flottans varv i Stockholm			80,000	—				
19	Förrädsbyggnad m. m. å Bergholmen			47,000	—	2,963,950	—	8,125,408	—

		Ordinarie anslag		Extra anslag		Ordinarie anslag		Extra anslag	
		Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.
	<i>Övningar.</i>								
20	Flottans krigsberedskap och övningar, <i>re-</i> <i>servationsanslag</i>	3,380,000	—						
21	Sjöbeväringens avlöning och beklädnad m. m., <i>förslagsanslag</i>	875,004	—						
22	Särskild ersättning till vissa flottan till- delade värnpliktiga under mobiliserings- tjänstgöring, <i>förslagsanslag</i>			75,000	—	4,255,004	—	75,000	—
	<i>Artilleribehov.</i>								
23	Skjutförsök och inskjutning av kanoner ...			40,000	—				
24	Nya kärnrör för kanoner vid flottan.....			76,150	—				
25	Tubkanonmekanismer			25,500	—				
26	Pistoler m. m. för flottans befäl och under- befäl			30,000	—				
27	Rökhjälmar för flottans fartyg			13,500	—			185,150	—
	<i>Torped- och gnistsignalväsendet m. m.</i>								
28	Torpeder och torpedmateriel			152,000	—				
29	Gnistsignalmateriel			38,200	—				
30	Gniststationer till vissa fartyg			39,000	—				
31	Stridsgniststationer för flottans fartyg			29,500	—				
32	Försök med torped-, gnist- och flygmateriel			35,000	—			293,700	—
	<i>Minväsendet.</i>								
33	Minmateriel			242,300	—				
34	Försök med minmateriel			30,000	—			272,300	—
	Säger för flottan					15,571,635	—	8,955,623	—
	E. Kustartilleriet.								
	<i>Avlöning.</i>								
1	Avlöning för kustartilleriets personal, <i>för-</i> <i>slagsanslag</i>					1,471,256	—		
2	Personligt lönetillägg till sergeanten över stat vid kustartilleriet A. G. Sjöqvist							580	—

		Ordinarie anslag		Extra anslag		Ordinarie anslag		Extra anslag	
		Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.
	<i>Intendenturen.</i>								
3	Beklädnad åt kustartilleriets manskap, <i>reservationsanslag</i>	142,400	—						
4	Naturaunderhåll åt personal vid kustartilleriet, <i>förslagsanslag</i>	581,700	—			724,100	—		
	<i>Nybyggnad och underhåll.</i>								
5	Underhåll av kustartilleriets byggnader och materiel, <i>reservationsanslag</i>					506,700	—		
6	Förplägnadsanstalt i Vaxholms och Oskar-Fredriksborgs fästning							166,757	—
	<i>Övningar.</i>								
7	Kustartilleriets krigsberedskap och övningar, <i>reservationsanslag</i>	451,700	—						
8	Kustartilleribeväringsens avlöning och beklädnad m. m., <i>förslagsanslag</i>	430,000	—						
9	Krigsövningar vid kustpositionerna, <i>reservationsanslag</i>	15,000	—			896,700	—		
	<i>Artilleribehov.</i>								
10	Övningsmateriel för kustartilleriets utbildning i skjutning			31,600	—				
11	Nya kärurör för kanoner vid kustbefästningarna			31,300	—				
12	Eldledningsanordningar vid nuvarande kustbefästningar			90,350	—				
13	Anordningar vid nuvarande kustbefästningar för ökande av artilleriets eldhastighet m. m.			55,000	—			208,250	—
	<i>Minväsendet.</i>								
14	Permanenta mineringar vid kustbefästningarna			120,000	—				
15	Komplettering av Älvsborgs fästnings minmateriel			27,600	—			147,600	—
	Säger för kustartilleriet					3,598,756	—	523,187	—
	F. Flottan och kustartilleriet.								
1	Reservstat för marinen, <i>förslagsanslag</i>					12,549	—		

		Ordinarie anslag		Extra anslag		Ordinarie anslag		Extra anslag	
		Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.
G. Kostnader enligt § 63 regeringsformen.									
1	Till tackande av under år 1914 förskjutna kostnader enligt § 63 regeringsformen							6,106,277	—
H. Diverse.									
1	Ålderstillägg, <i>förslagsanslag</i>					42,000	—		
2	Ersättning åt officerare, ingenjörer och intendenten under anställning eller kommandering utrikes, <i>reservationsanslag</i>					15,000	—		
3	Resestipendium åt läkare vid marinläkarkåren, <i>reservationsanslag</i>					2,000	—		
4	Anordnande av en marinläkarkurs							5,400	—
5	Rese- och traktamentspenningar, <i>förslagsanslag</i>					55,500	—		
6	Flyttningshjälp, <i>förslagsanslag</i>					11,000	—		
7	Sjukvård för marinen, <i>förslagsanslag</i>					115,960	—		
8	Uppvärmning, belysning, renhållning samt tvätt- och badinrättningar, <i>förslagsanslag</i>					315,000	—		
9	Arvoden åt vid skeppsgosselekåren i Marstrand anställda personer samt mediciner, bad m. m.							10,798	—
10	Skrivmaterialier och expenser m. m., <i>förslagsanslag</i>					100,000	—		
11	Utgivande av läroböcker, beskrivningar, reglementen och instruktioner m. m.					25,000	—		
12	Tryckningskostnader, <i>förslagsanslag</i>					25,082	—		
13	Diverse behov					22,254	—		
14	Extra utgifter					75,000	—		
15	Hyresutgifter							17,000	—
	Säger för diverse					803,796	—	33,198	—
	Säger för marinen					20,286,106	—	15,651,350	—
2. Handeln.									
<i>Sjökarteverket.</i>									
1a	Sjökarteverket <i>Bestämt anslag</i>					47,800	—		
1b	<i>Förslagsanslag</i>					5,000	—		
1c	<i>Reservationsanslag</i>					49,000	—		
		101,800	—						
2	Utförande av sjömåtningar			89,400	—	101,800	—	89,400	—

		Ordinarie anslag		Extra anslag		Ordinarie anslag		Extra anslag	
		Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.
<i>Lots- och fyrväsendet.</i>									
Lots- och fyrinrättningen med livräddnings- anstalterna, <i>förslagsanslag</i> :									
3a	Direkt anvisning	3,652,515	—						
3b	Friheter	405	—						
3c	Ersättningar	4	—	3,652,924	—				
4	Säkerhetsanstalter för sjöfarten			460,000	—	3,652,924	—	460,000	—
<i>Undervisningsanstalter för sjöfart samt nautisk-meteorologiska byrån.</i>									
Undervisningsanstalter för sjöfart:									
5	Navigationsskolorna	184,220	—						
6	Navigationslärarkursen, <i>re- servationsanslag</i>	2,200	—	186,420	—				
Nautisk-meteorologiska byrån:									
7a	<i>Bestämt anslag</i>	10,000	—						
7b	<i>Reservationsanslag</i>	16,100	—	26,100	—				
8	Arvode åt ytterligare en assistent vid nautisk-meteorologiska byrån, <i>förslags- anslag</i> , högst					3,500	—		
9	Ålderstillägg för personalen vid undervis- ningsanstalterna för sjöfart och före- ståndaren för nautisk-meteorologiska byrån, <i>förslagsanslag</i>			13,000	—			225,520	—
Säger för handeln						3,980,244	—	552,900	—
Summa						24,266,350	—	16,204,250	—